Yrkeshögskolan

OMRÅDESANALYS 2026

Juridik, bank och försäkring

Myndigheten för yrkeshögskolan

Innehållsförteckning

Inledning **3**
Innehåll 4
Yrkeshögskolans utbildningsinriktningar 4
Avstämningar 4
Yrkeshögskolans statistik 5
Myndighetens bedömning av hur utbildningsutbudet bör dimensioneras 5

Juridik, bank och försäkring **6**
Utfall ansökningsomgång YH-program 2025 7
Resultat från genomförda utbildningar inom YH-program 8
Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt 10
Regionalt utbud och regional efterfrågan 19
Myndighetens bedömning av hur utbildningsutbudet bör dimensioneras 24

Definitioner **25**

FÄRDIGSTÄLLD: November 2026
DNR: MYH 2026/5388
ISBN: 978-91-90048-07-8

Inledning

Den här områdesanalysen är ett analysunderlag som visar hur Myndigheten för yrkeshögskolan ser på utbildningarnas resultat och efterfrågan på kompetens samt myndighetens bedömning av hur utbildningsutbudet bör dimensioneras.

I områdesanalysen presenteras pågående och beviljade utbildningsplatser för yrkeshögskoleutbildning som omfattar minst 100 yrkeshögskolepoäng (YH-program) och för kort yrkeshögskoleutbildning (YH-kurser). För YH-program presenteras resultat per utbildningsinriktning samt arbetsmarknadens efterfrågan på kompetens. Områdesanalysen avslutas med myndighetens bedömning av hur utbildningsutbudet bör dimensioneras.

Bedömningen bygger på en avvägning av vad som är rimligt att bevilja utifrån en rad faktorer, där de tre främsta är

- det ekonomiska utrymme som myndigheten beräknar ha för att bevilja statsbidrag och särskilda medel för programmen
- dimensionering av redan beviljade platser och pågående utbildningar
- efterfrågan på kompetens.

Det bör understrykas att bedömningen inte alltid motsvarar den faktiska efterfrågan på kompetens. För information om hur en ansökan prövas hänvisas till myndighetens bedömningshandbok som går att begära ut via myndighetens registratur. Myndigheten har begränsade medel och en mängd prioriteringar måste göras mellan samtliga utbildningsinriktningar. Det kan innebära att efterfrågan inte kan matchas med motsvarande antal utbildningsplatser. Andra faktorer kan också göra att det inte är rimligt att genomföra en ökning av en utbildningsinriktning.

Enligt förordningen (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan ska myndigheten analysera arbetsmarknadens behov av utbildningar inom yrkeshögskolan.

Målet med områdesanalysen är att bidra till ökad transparens och tydlighet. Analysen utgör ett stöd för myndighetens handläggare vid bedömning av ansökningar och kan även bidra till omvärldsanalys för andra intressenter.

Innehåll

Strukturen är densamma för samtliga områdesanalyser. Varje områdesanalys innehåller följande information:

- Utfall av årets ansökan och det nya utbildningsutbudet
- Resultat från genomförda utbildningar
- Beskrivning av efterfrågan på 3–5 års sikt
- Regionalt utbud och regional efterfrågan
- Myndighetens bedömning av hur utbildningsutbudet bör dimensioneras

Yrkeshögskolans utbildningsinriktningar

Det finns drygt 200 utbildningsinriktningar inom yrkeshögskolan. Till varje utbildningsinriktning hör en SUN-kod som myndigheten har tagit fram genom att utgå från *Svensk utbildningsnomenklatur* (SUN). All statistik som presenteras är uppbyggd efter detta system.

Varje utbildningsinriktning (SUN5) leder till en yrkesroll eller flera närliggande yrkesroller. Det finns också utbildningsinriktningar som kategoriseras som ”övriga” utbildningsinriktningar. Dessa SUN-koder kan innehålla både specifika utbildningar för vilka det av någon anledning saknas en dedikerad inriktning, eller mer obestämbara utbildningar som inte passar in i några av de andra SUN-koderna.

Antalet utbildningsinriktningar kan förändras över tid. Myndigheten kan ta bort eller lägga till SUN-koder beroende på arbetsmarknadens utveckling.

Avstämningar

Vid framtagandet av denna områdesanalys har avstämningar skett med berörda branscher eller andra relevanta aktörer som kan ge en samlad bild av efterfrågan på kompetens på nationell och regional nivå, när det har varit möjligt.

Yrkeshögskolans statistik

Det finns mycket statistik om yrkeshögskolan och för den som vill veta mer hänvisas till myh.se och scb.se.

Här presenteras endast en begränsad del och det statistiska underlaget som tas upp är

- statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser per utbildningsinriktning
- examensgrad från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- andel i arbete från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- arbetets överensstämmelse med utbildningen per utbildningsinriktning
- outnyttjade platser per utbildningsinriktning.

Statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser utgör en grund för dimensionering av nya utbildningsplatser. Särskilt relevant att visa är statistik över platser per slutår, för att illustrera vilket utflöde av kompetens som utbildningarna kan bidra med per år om alla beviljade platser utnyttjas.

Statistiken visar också var i landet de beviljade utbildningarna finns. Utbildningar inom yrkeshögskolan ska ha en utifrån arbetslivets behov lämplig regional eller nationell placering varpå den regionala efterfrågan är en viktig aspekt när nya platser beviljas.

Examensgrad, andel i arbete, arbetets överensstämmelse med utbildningen samt outnyttjade platser är alla olika sätt att mäta utbildningarnas resultat per utbildningsinriktning.

Myndighetens bedömning av hur utbildningsutbudet bör dimensioneras

Områdesanalysen avslutas med myndighetens bedömning av hur utbildningsutbudet bör dimensioneras utifrån en samlad analys av arbetsmarknadens behov. Bedömningarna baseras på de underlag och förutsättningar som är kända vid tidpunkten för analysens framtagande. Dessa bedömningar kan dock komma att revideras till följd av förändrade omvärldsfaktorer, myndighetens tillgängliga medel eller inkomna ansökningar.

Juridik, bank och försäkring

Denna områdesanalys omfattar de utbildningsinriktningar inom yrkeshögskolan som bidrar till kompetensförsörjning inom branscherna juridik, bank och försäkring.

Bank och försäkring	SUN-KOD **343za**
Paralegal/juristassistent	SUN-KOD **380xa**
Övriga utbildningar juridik och rättsvetenskap	SUN-KOD **380xy**

Utfall ansökningsomgång YH-program 2025

Inkomna och beviljade ansökningar

Utbildningsinriktningar	Ansökningar	Beviljade ansökningar
Bank och försäkring	7	2
Paralegal/juristassistent	3	2
Övriga utbildningar juridik och rättsvetenskap	1	0

Källa: MYH.

Pågående och beslutade platser per utbildningsinriktning och slutår.

Utbildningsinriktningar	2026	2027	2028	2029	2030
Bank och försäkring	170	165	127	100	65
Paralegal/juristassistent	130	130	125	55	55
Övriga utbildningar juridik och rättsvetenskap	35	35			

Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.

Källa: MYH.

Platser som beviljas efter ansökningsomgång 2026 påverkar i huvudsak slutåret 2029 och framåt beroende på utbildningarnas längd.

Utbildningarna inom bank och försäkring samt paralegal/juristassistent är 400 yrkeshögskolepoäng långa och går på helfart, vilket tar två år att genomföra.

Utbildningen inom övriga utbildningar juridik och rättsvetenskap är 200 yrkeshögskolepoäng och går på helfart, vilket tar ett år att genomföra.

Nya platser kan fyllas på vid varje ansökningsomgång och på så vis byggs utflödet på framåt. Antalet platser innebär tillgängliga utbildningsplatser och det är inte säkert att det motsvarar antal personer som examineras.

Resultat från genomförda utbildningar inom YH-program

Examensgraden de tre senaste slutåren.

Utbildningsinriktningar	2022	2023	2024
Bank och försäkring	70 %	77 %	66 %
Paralegal/juristassistent	78 %	74 %	72 %
Övriga utbildningar juridik och rättsvetenskap	57 %	67 %	..
Totalt för yrkeshögskolan	**68 %**	**68 %**	**69 %**

Prickad cell betyder att antalet observationer är för få för att data ska kunna visas.

Källa: SCB.

Andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen året efter examen (avser examinerade 2024).

		Överensstämmelse arbete – utbildning		
Utbildnings-inriktningar	**Andel i arbete, procent**	**Helt/till största delen, procent**	**Till viss del, procent**	**Inte alls, procent**
Paralegal/ juristassistent	75 ± 11	54 ± 13	46 ± 13	..
Totalt för yrkeshögskolan	**81 ± 1**	**58 ± 1**	**25 ± 1**	**17 ± 1**

Felmarginal angiven med 95 procents konfidensintervall.

Prickad cell betyder att uppgiften inte är tillgänglig, för osäker för att anges eller borttagen av sekretesskäl.

Källa: SCB.

Resultaten för utbildningsinriktningarna bank och försäkring samt övriga utbildningar juridik och rättsvetenskap är inte tillgängliga, för osäkra för att anges eller borttagna av sekretesskäl.

Andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen året efter examen (avser examinerade 2022–2024 sammanräknat).

		Överensstämmelse arbete – utbildning		
Utbildnings-inriktningar	**Andel i arbete, procent**	**Helt/till största delen, procent**	**Till viss del, procent**	**Inte alls, procent**
Bank och försäkring	95 ± 3	76 ± 8	18 ± 7	7 ± 5
Paralegal/ juristassistent	86 ± 5	50 ± 7	46 ± 7	7 ± 4
Övriga utbildningar juridik och rättsvetenskap	83 ± 8	73 ± 10	11 ± 6	15 ± 10
Totalt för yrkeshögskolan	**85 ± 0**	**62 ± 0**	**25 ± 0**	**13 ± 0**

Felmarginal angiven med 95 procents konfidensintervall.

Källa: MYH.

Andel outnyttjade platser per startår.

Utbildningsinriktningar	**2023**	**2024**	**2025**
Bank och försäkring	0 %	0 %	0 %
Paralegal/juristassistent	0 %	10 %	5 %
Övriga utbildningar juridik och rättsvetenskap	.	.	0 %
Totalt för yrkeshögskolan	**11 %**	**10 %**	**10 %**

Prickad cell innebär att uppgiften inte kan förekomma.

Källa: MYH.

Sammanfattande reflektion över resultat från genomförda utbildningar

Examensgraden varierar mellan utbildningsinriktningarna. Examensgraden för paralegal/juristassistent ligger genomgående över yrkeshögskolans genomsnitt. Inom bank och försäkring låg examensgraden över yrkeshögskolans genomsnitt 2022 och 2023, men strax under 2024. Examensgraden för övriga utbildningar inom juridik och rättsvetenskap har ökat till nära genomsnittet 2023 men det saknas tillräckligt med underlag för att resultat ska kunna visas för det senaste året.

Den sammanslagna statistiken visar att många examinerade inom samtliga utbildningsinriktningar har arbete året efter examen. Arbetets överensstämmelse med

utbildningen varierar däremot mellan inriktningarna. Resultaten bör tolkas med hänsyn till den statistiska osäkerheten.

För examinerade 2024 inom paralegal/juristassistent är andelen i arbete 75 procent, jämfört med 81 procent för yrkeshögskolan totalt. I den sammanslagna statistiken är andelen i arbete högre, 86 procent för paralegal/juristassistent, vilket ligger strax över yrkeshögskolans genomsnitt på 85 procent. Bland dem som arbetar uppger 54 procent av de examinerade 2024 och 50 procent i den sammanslagna statistiken, att arbetet helt eller till största delen motsvarar utbildningen, vilket kan jämföras med 58 respektive 62 procent för yrkeshögskolan totalt. Många examinerade får alltså arbete, men bara omkring hälften av dem uppger att arbetet helt eller till största delen motsvarar utbildningen.

För utbildningsinriktningarna bank och försäkring samt övriga utbildningar juridik och rättsvetenskap finns endast resultat i den sammanslagna statistiken 2022–2024. Bank och försäkring hamnar tydligt över yrkeshögskolans genomsnitt både vad gäller andel i arbete och överensstämmelse mellan jobb och utbildning. Övriga utbildningar juridik och rättsvetenskap ligger strax under genomsnittet vad gäller andel i arbete medan överensstämmelsen ligger en bit över genomsnittet.

Samtliga utbildningsinriktningar nyttjar sina platser väl.

Sammantaget tyder resultaten på att utbildningarna inom juridik, bank och försäkring generellt är relevanta för arbetsmarknaden. Inom alla tre inriktningarna har en stor andel av de examinerade arbete året efter examen. Bland dem som arbetar motsvarar arbetet ofta utbildningen helt eller till största delen. Överensstämmelsen för paralegal/juristassistent är mer blandad.

Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt

Utbildningsinriktningarna i denna områdesanalys leder till arbete inom branscherna bank, försäkring och juridik. Myndigheten har varit i kontakt med branschorganisationerna Finansarbetsgivarna (före detta Bankinstitutens arbetsgivareorganisation), Försäkringsbranschens arbetsgivareorganisation (FAO), samt Advokatsamfundet, för avstämning om nuläges- och framtidsbild av bransch och yrkesroller.

Samtliga utbildningsinriktningar i denna analys kan kopplas till några gemensamma trender på arbetsmarknaden.

- Digitalisering och AI förändrar arbetsinnehållet
- Regelverk och regelefterlevnad får större betydelse
- Yrkeskunskap behöver kombineras med digital kompetens och mänskligt omdöme
- Förändrade kompetenskrav skapar behov av kontinuerlig kompetensutveckling

Hållbarhet, säkerhet och beredskap är också återkommande teman.

Bank och försäkring

Inom utbildningsinriktningen bank och försäkring ryms utbildningar till bland annat bank- och försäkringsrådgivare, rådgivare inom bank och placering, skadereglerare och riskbedömare. Utbildningarna kan även leda till yrkesroller som privatrådgivare, företagsrådgivare, pensionsrådgivare, placeringsrådgivare, försäkringsförmedlare, förmedlarassistent, underwriter samt olika handläggar- och stödfunktioner.

Banker, finansföretag och försäkringsbolag är de vanligaste arbetsgivarna och kunderna kan vara privatpersoner, företag och föreningar. Arbetsuppgifterna består av analys, riskbedömning, rådgivning och försäljning gentemot nya och befintliga kunder. Därtill administrativt arbete såsom dokumentation och rapportering. I takt med att flera tjänster har digitaliserats har yrkesrollerna förändrats och handlar nu mycket om att ge service i ärenden som kunderna inte kan lösa själva.

Enligt Finansarbetsgivarna och FAO är bank och försäkring skilda branscher. Verksamheterna omfattas av olika tillstånds- och kompetenskrav, även när bank och försäkring finns inom samma koncern. Arbetsgivarna skiljer sig därför åt i stora drag även om viss överlappning finns. Rådgivningsroller förekommer inom båda branscherna, medan exempelvis skadereglering och riskbedömning är tydligare knutna till försäkringsverksamhet.

Bank- och försäkringsbranschen påverkas av flera gemensamma trender och utvecklingsfaktorer. Digitalisering och AI förändrar arbetsuppgifter och arbetssätt samtidigt som regelverk och regelefterlevnad ställer omfattande krav på verksamheterna.

Enligt Sveriges akademikers centralorganisation (SACO) präglas arbetsmarknaden för ekonomer av en utbildningsväxling och ökade kompetenskrav. Arbetsuppgifterna blir mer komplexa, yrkesrollerna överlappar i högre grad och den tekniska utvecklingen förändrar kompetensbehoven. Samtidigt ökar betydelsen av såväl specialist- och breddkompetens som analytiska, kreativa och mellanmänskliga förmågor.

Saco konstaterar i rapporten *Mitt i skiftet – En lägesbild av effekterna av AI på arbetsmarknaden* (2026) att finans- och försäkringsverksamhet hör till de branscher där exponeringen mot AI är som störst. Samtidigt har många yrken relativt låg grad av komplementaritet, vilket innebär att AI har en större potential för automatisering av arbetsuppgifter än i många andra branscher. Utvecklingen väntas framför allt förändra arbetsuppgifter och kompetenskrav snarare än att leda till generellt minskad sysselsättning. Saco framhåller betydelsen av kompetensutveckling och livslångt lärande i yrken där arbetsuppgifterna förändras snabbt till följd av AI.

Finansförbundets rapport *Finansanställdas erfarenheter av AI 2026* (2026) visar att AI redan används brett inom banksektorn men att tekniken hittills haft begränsad påverkan på arbetsbelastning och arbetsuppgifternas karaktär. Rapporten bygger på en enkät som skickats till Finansförbundets medlemmar med en svarsfrekvens på cirka 6 procent. Resultaten beskriver de svarande medlemmarnas erfarenheter och kan inte generaliseras till samtliga finansanställda i branschen. Enligt rapporten upplever en stor del av de svarande medlemmarna brister i arbetsgivarnas AI-strategier och kompetensutveckling. Knappt en femtedel av de svarande medlemmarna anser att de fått tillräcklig utbildning i hur AI används i organisationen, vilket pekar på ett behov av ökad AI-kompetens inom befintliga yrkesroller.

Försäkringsfacket Forena beskriver i rapporten *AI-utvecklingen i försäkringsbranschen – 3 år senare* (2026) hur AI-utvecklingen på kort tid gått från experiment till en strukturell kraft som förändrar arbetets innehåll, kompetenskraven och i förlängningen sysselsättningen. Enligt Forena bidrar AI och automation till att försäkringsbranschens yrkesroller förändras, där försäkringskompetens i allt högre grad behöver kombineras med digital, analytisk och teknisk kompetens.

Myndighetens branschkontakter bekräftar att AI får ett bredare genomslag inom både bank och försäkring. Finansarbetsgivarna beskriver att bankerna länge har varit digitalt mogna och att AI och mer avancerade it-stöd nu påverkar fler roller än de renodlade it-funktionerna. AI kan bland annat användas som stöd för dokumentation, mötessammanfattningar, administrativa krav och scenarioberäkningar i kundmöten. De bedömer att vissa enklare administrativa arbetsuppgifter kan minska samtidigt som kundmötet, rådgivningens kvalitet och förmågan att förstå kundens behov blir fortsatt viktiga.

FAO beskriver på motsvarande sätt att digitaliseringen successivt har förändrat kompetenssammansättningen i försäkringsbranschen och it-kompetens har fått en större betydelse. Organisationen uppger även att utvecklingen kring AI har tagit fart och AI-stöd börjar bli en större del av det dagliga arbetet. AI kan bland annat stödja försäkringsrådgivare, skadereglerare och riskbedömare, samtidigt som mänskliga beslut och mänsklig vägledning fortsatt bedöms behövas. FAO framhåller att utvecklingen går snabbt och att det ännu är svårt att avgöra i vilken utsträckning AI kommer att komplettera befintliga yrkesroller eller minska behovet av arbetskraft.

Regelverk och regelefterlevnad är också centrala kompetensområden inom både bank och försäkring. Svensk Försäkrings rapport *Omvärldstrender 2026* (2025) visar att försäkringsbranschen påverkas av omfattande förändringar i omvärlden, bland annat förändrade regelverk, ökad digitalisering och datadelning samt ett ökat fokus på ekonomisk brottslighet. Regelverksförändringar påverkar bland annat rådgivning, riskhantering, rapportering och interna processer, samtidigt som nya krav på finansiell datadelning innebär att företagen behöver utveckla system och infrastruktur för hantering av kundinformation. Arbetet mot försäkringsbedrägerier och annan ekonomisk brottslighet får samtidigt större betydelse. Försäkringsföretagen använder i högre utsträckning data för att identifiera mönster och brottstrender och har börjat anställa fler utredare och analytiker med erfarenhet av annan kontrollverksamhet. Utvecklingen pekar sammantaget mot ökade kompetenskrav inom bland annat regelverk, riskhantering, dataanalys, kontroll och utredning.

Finansarbetsgivarna påtalar bland annat behov av kompetens inom juridik, compliance, dataskydd/GDPR, riskhantering, informationssäkerhet och finansiella regelverk. Organisationen framhåller att juridiska och regulatoriska frågor inte enbart är relevanta för renodlade juridiska funktioner utan även är centrala inom bank och finans och i rådgivningsroller. De lyfter även hållbar finansiering som ett kompetensområde. Rapporteringskrav och regulatoriska krav kopplade till bland annat fonder, investeringsprodukter och finansiering av grön omställning påverkar pensionsområdet, investeringsrådgivning och arbete med företagskunder. Säkerhet, riskhantering, informationssäkerhet och beredskap beskrivs också som betydelsefulla utvecklingsområden inom bank och finans. Finansarbetsgivarna framhåller bank- och

finansföretagens samhällsviktiga funktion och lyfter kompetens kopplad till robusthet, kris- och krigsberedskap samt förmågan att upprätthålla verksamheten vid störningar.

Enligt FAO måste försäkringsföretag följa många regler och ha tillstånd för sin verksamhet. Ett viktigt syfte med reglerna är att skydda kunderna. Försäkringsrådgivaren behöver känna till produkterna, bedöma kundens behov och förklara försäkringsskyddet så att kunden förstår vad försäkringen omfattar. Rådgivningen ska enligt FAO utgå från kundens behov, inte från vilka produkter som ger bäst förtjänst. FAO framhåller även säkerhet och arbetet mot penningtvätt och annat kriminellt utnyttjande av verksamheterna som viktiga frågor.

Sammantaget framgår att arbetsuppgifter och kompetenskrav förändras inom bank och försäkring, men underlagen ger ingen säker bild av hur det samlade antalet anställda kommer att utvecklas. Finansarbetsgivarna bedömer att behovet av bland annat rådgivare kvarstår och möjligen kan öka, samtidigt som nya arbetssätt gör utvecklingen svårbedömd. FAO beskriver ett historiskt relativt stabilt antal anställda, men framhåller osäkerheten kring AI:s framtida påverkan på bemanningen.

Arbetsgivare inom finans- och försäkringsbranschen kräver ofta licens, vilket är ett yrkesspecifikt kunskapsbevis med syfte att stärka kompetensen, kundskyddet, regelefterlevnad och arbetet för god etik. Efter genomgången utbildning och avklarat test utfärdas licens. Yrkeshögskoleutbildningar inom bank och försäkring förbereder de studerande att bli godkända för branschens olika licensieringar, exempelvis Swedsec licenstest för rådgivare och bolån samt InsureSecs licenstest för liv, sak och person.

Inom bank- och finans är bakgrundskontroller standard eftersom branschen ställer höga krav på förtroende, regelefterlevnad och säkerhet. Bakgrundskontroller kan omfatta olika typer av granskningar, exempelvis säkerhetsprövning eller utdrag från belastningsregister, granskning av ekonomi, cv eller referenser. Exempelvis kan en notering i belastningsregistret innebära att en LIA-plats inte beviljas.

Alternativa utbildningsvägar till yrkesroller inom bank och försäkring kan till viss del finnas inom gymnasieskolans ekonomiprogram, handels- och administrationsprogram och samhällsvetenskapsprogrammet med ekonomisk inriktning. Dock krävs oftast djupare och mer specialiserade kunskaper för dessa yrkesroller. På högskolenivå finns olika ekonomiutbildningar, däribland ekonomiprogrammet med inriktning mot bank och finans vid Högskolan Kristianstad. Dessa högre utbildningar kan vara mer övergripande och teoretiskt inriktade vilket inte alltid matchar de mer operativa yrkesrollerna inom bank och försäkring. Högskoleutbildning med inriktning försäkring saknas.

Bank- och finansbranschen rekryterar i stor utsträckning personer med högskole- eller universitetsutbildning. Finansarbetsgivarna uppger dock att dessa utbildningar inte alltid ger den branschspecifika kunskap om bank, finans, regelverk och rådgivning som verksamheterna behöver. Bankerna kompletterar därför i stor utsträckning nyanställdas högskoleutbildning med en internutbildning till rådgivare. Organisationen ser yrkeshögskolan som en möjlig brygga mellan generell utbildning och mer branschspecifik kompetens. Yrkeshögskoleutbildning kan både vara relevant för högskoleutbildade som vill specialisera sig och för personer med annan yrkesbakgrund som vill byta till bank och finans.

Även inom försäkring är universitetsutbildning en vanlig utbildningsbakgrund. De riktade yrkeshögskoleutbildningarna är dock uppskattade av FAO:s medlemsföretag och används som en rekryteringsväg direkt in i försäkringsbranschen, bland annat till arbete inom försäkringsdistribution. Yrkeshögskolan fungerar därmed som ett komplement till universitetsutbildning.

I SCB:s yrkesregister finns det statistik för yrkesgrupperna 3312 – banktjänstemän, 3314 – skadereglerare och värderare, samt 3321 – försäkringssäljare och försäkringsrådgivare. Det är generellt mycket få egna företagare inom dessa yrkesgrupper.

Inom yrkesgruppen banktjänstemän fanns det cirka 24 800 anställda i Sverige 2024. Antalet anställda i åldersgruppen 55–59 år som beräknas börja gå i pension under perioden 2030–2034 är cirka 2 700 personer.

Inom yrkesgruppen skadereglerare och värderare fanns det cirka 7 000 anställda i Sverige 2024. Antalet anställda i åldersgruppen 55–59 år som beräknas börja gå i pension under perioden 2030–2034 är cirka 800 personer.

Inom yrkesgruppen försäkringssäljare och försäkringsrådgivare fanns det cirka 12 900 anställda i Sverige 2024. Antalet anställda i åldersgruppen 55–59 år som beräknas börja gå i pension under perioden 2030–2034 är cirka 1 500 personer.

För dessa tre yrkesgrupper summerar antalet anställda som beräknas börja gå i pension 2030–2034 till totalt cirka 5 000, vilket motsvarar 1 000 pensionsavgångar per år. Denna siffra överstiger kraftigt yrkeshögskolans genomsnittliga utflöde för utbildningsinriktningen som för närvarande ligger på cirka 125 platser per slutår. Samtidigt visar statistik från SCB, för samtliga redovisade yrkesgrupper, att endast 21 procent av de anställda har utbildning motsvarande yrkeshögskolans nivå. Detta innebär att det utöver yrkeshögskolan finns flera andra utbildningsformer och utbildningsnivåer som bidrar till den samlade kompetensförsörjningen för dessa yrkesgrupper.

Arbetsförmedlingen saknar bedömningar över jobbmöjligheterna för banktjänstemän, skadereglerare och försäkringsrådgivare på sin hemsida, hösten 2026.

Saco bedömer i rapporten *Framtidsutsikter – här finns jobben för akademiker år 2031*, att arbetsmarknaden för examinerade ekonomer är i balans och fortsatt kommer att vara det om fem år.

Enligt SCB:s rapport *Regionala trender och prognoser 2025, med sikte på år 2040 – nationella bedömningar* bedöms både tillgången och efterfrågan på yrkeshögskoleutbildade inom företagsekonomi, handel och administration, där bank och försäkring ingår, öka fram till 2040. Eftersom tillgången på utbildade väntas öka snabbare än efterfrågan finns dock risk för ett visst överskott inom den breda utbildningsgruppen. Prognosen visar däremot inte om samma risk gäller specifikt för utbildningar inom bank och försäkring.

Paralegal/juristassistent och övriga utbildningar inom juridik och rättsvetenskap

Inom dessa utbildningsinriktningar ryms utbildningar till yrkesrollerna paralegal/juristassistent, juridisk handläggare samt dokumentcontroller/registrator. Utöver dessa benämningar kan en rad olika yrkestitlar förekomma såsom domstolssekreterare, domstolsassistent, domstolshandläggare, juridisk administratör, advokatsekreterare, åklagarsekreterare, nämndsekreterare, mäklarassistent och tillståndshandläggare.

Paralegal/juristassistent är en relativt ny yrkesroll i Sverige. Den kan beskrivas som en juridisk stödfunktion eller en kvalificerad juridisk handläggare som utför arbetsuppgifter som inte kräver en full juridisk utbildning. Den kan även ses som ett mellansteg mellan juristsekreterare och en biträdande jurist. Arbetsuppgifterna varierar beroende på arbetsplats och kan innefatta daglig administration, att upprätta juridiska handlingar och att förbereda material till förhandlingar eller rättegångar. Vanligtvis ingår även enklare juristuppgifter såsom rättsutredningar, protokollföring vid förhandlingar samt kommunikation med ombud, klienter, domstolar och myndigheter. De kan även arbeta med handläggning av juridiska, ekonomiska och arbetsrättsliga frågor, göra research och sammanställa informationsmaterial.

Paralegals/juristassistenter kan vara anställda på myndigheter, däribland domstolar, på juridiska avdelningar i företag och organisationer eller på advokatbyråer. Enligt Advokatsamfundet består nästan två tredjedelar av alla advokatbyråer av byråer där en advokat själv driver sin verksamhet utan andra anställda. Det är framför allt de mellanstora och större advokatbyråerna som har mest behov av administrativt stöd och som därför kan anställa personal tillhörande denna yrkeskategori.

Det saknas alternativa utbildningsvägar till yrkesrollerna paralegal/juristassistent, med motsvarande kursinnehåll och lika omfattande praktik. På högskolan erbjuds utbildningar inom juridik och rättsvetenskap samt kurser inom svenska, it och administration. Dessa saknar dock det samlade innehåll som krävs för yrkesrollen, som it-verktyg/digitala plattformar, projektledning, legal English och den nära kopplingen till arbetslivet. Det finns också privata utbildningsanordnare som erbjuder kurser kring vissa delar som yrkesrollen avser, men dessa är inte tillräckliga för att ensamma leda till anställningsbarhet inom området. Gymnasieskolan kan ses som en förberedande grundutbildning, exempelvis ekonomiprogrammet med inriktning juridik eller samhällsvetenskapliga programmet.

Tillgången till officiellt underlag om efterfrågan på paralegals/juristassistenter och andra relevanta yrkesroller inom juridik och rättsvetenskap är begränsad. Beskrivningen kompletteras därför med uppgifter om juridikområdet och närliggande yrkesgrupper, vilket kan ge sammanhang till utvecklingen men inte direkt överföras till efterfrågan på de yrkesroller som utbildningsinriktningarna leder till.

Enligt jobbsajten framtid.se finns det ett stort behov av paralegals nationellt och regionalt. En orsak till efterfrågan kan vara att samhället blivit alltmer juridifierat. Det innebär att allt fler företeelser som inte tidigare varit rättsligt reglerade blir det. Därmed ökar efterfrågan på juridisk kompetens. Konsultfirman KPMG skriver i artikeln *Från rådgivare till strateg – juristens roll i snabb förändring* (2024) att det kommer många nya förordningar från EU, vilket exemplifierar behovet av regelefterlevnad som kompetensutvecklingsområde. KPMG menar också att

klassiskt juridiska frågor som GDPR sammanstrålar med cyber, som delvis ägs av it eller andra delar av verksamheten, vilket gör att dessa frågor behöver tas om hand tvärfunktionellt.

Enligt Sveriges Domstolars *Årsredovisning 2025* ökade antalet inkomna mål med fyra procent under 2025 jämfört med 2024, till rekordnivåer. Sveriges Domstolar beskriver en långsiktig och stabil kompetensförsörjning som en av verksamhetens viktigaste utmaningar. Enligt årsredovisningen har domstolshandläggarrollen fått ökad uppmärksamhet på senare år och ett antal domstolar har infört rollen kvalificerad domstolshandläggare. Utvecklingen indikerar betydelsen av kvalificerad handläggarkompetens i en verksamhet med ökande måltillströmning och fortsatta kompetensförsörjningsutmaningar.

Samtidigt som verksamheterna behöver juridisk kompetens förändrar digitalisering och AI vilka arbetsuppgifter som utförs och vilken kompetens som efterfrågas. Bilden av AI-användningen varierar dock mellan underlagen.

Av Sacos rapport *Framtidsutsikter 2026–2031* (2026) framgår att digitaliseringen påverkar hela arbetsmarknaden. Inom juristyrket finns vissa arbetsuppgifter som påverkas mer än andra. Det kan göra att biträdande jurister och andra instegsjobb rationaliseras bort. Nyexaminerade jurister bör därför vara beredda på att börja arbeta på en mer avancerad nivå. Jurister med spetskompetens eller it-kompetens är särskilt efterfrågade. Enligt rapporten kommer jurister i framtiden att behöva mer digital kompetens och ha förmåga att bearbeta, förstå och tolka stora mängder digital information i olika format.

Av Akavias rapport *Från potential till praktik – så formar AI framtidens arbetsliv* (2026) framgår dock att juristerna är en av de grupper som använder AI minst i arbetslivet. En tänkbar förklaring är att många AI-verktyg fortfarande har brister, till exempel att de kan generera felaktig information (så kallade hallucinationer), osäker datahantering och bristande faktagranskning.

Advokatsamfundet menar att utvecklingen med AI kommer att kunna ersätta vissa arbetsuppgifter inom administrationen. Samtidigt har branschen höga krav på sig att arbeta med frågor som penningtvätt, GDPR, offentlighet och sekretess samt hållbarhet vilket gör att formell kompetens uppvärderas.

I den europeiska branschundersökningen *Inside the Legal Mind 2026* har Norstedts juridik och Karnov Group undersökt hur 3 100 juridiskt yrkesverksamma i fem länder (bland annat Sverige) ser på utvecklingen inom juristprofessionen. Av undersökningen framgår att AI har fått ett tydligt genomslag i juridiskt arbete och påverkar förutsättningarna för hur juridiskt arbete bedrivs. 60 procent uppger att de använder AI minst en gång i veckan. Omkring hälften bedömer att AI förbättrar kvaliteten i juridisk rådgivning. I undersökningen bedömer 64 procent att det finns en stor eller mycket stor risk för otillräcklig juridisk kompetens bland yngre jurister till följd av användningen av AI. Rapporten framhåller därför betydelsen av att juridiskt resonemang, självständiga bedömningar, mänskligt ansvar och kontinuerligt lärande även fortsättningsvis står i centrum för juridiskt arbete.

Sammantaget beskriver underlagen en möjlig förskjutning från vissa rutinbetonade uppgifter mot större krav på digital kompetens, juridisk förståelse och självständiga bedömningar.

Förändrade kompetenskrav är inte i sig ett mått på hur många som behöver rekryteras. Arbetsmarknadsprognoserna ger ytterligare perspektiv på efterfrågan, men avser även andra eller bredare grupper än paralegals/juristassistenter.

Enligt Sacos rapport *Framtidsutsikter 2026–2031* (2026) efterfrågas juridisk kompetens i stort sett inom alla verksamheter. Därför har jurister en mycket bred arbetsmarknad. Skillnaderna i efterfrågan på jurister mellan hög- och lågkonjunktur uppges vara relativt små. Många jurister arbetar i traditionella juridiska yrken men även i kvalificerade tjänster där juristexamen eller notarietjänstgöring inte alltid är ett formellt krav, till exempel på banker, tjänsteföretag och intresseorganisationer eller inom offentlig förvaltning. Saco bedömer att arbetsmarknaden för jurister kommer att präglas av balans fram till 2031.

Arbetsförmedlingen har ingen specifik yrkesprognos för yrkesrollen paralegal utan hänvisar till yrkesområdena juristyrken samt administratörer och sekreterare. I oktober 2026 var det enligt Arbetsförmedlingen medelstora möjligheter till arbete inom juristyrken nationellt, men efterfrågan förväntas öka på fem års sikt. För administrativa assistenter var bedömningen små möjligheter till arbete nationellt och efterfrågan förväntas vara oförändrad på fem års sikt. Eftersom paralegalrollen innehåller både juridiska och administrativa arbetsuppgifter kan ingen av prognoserna ensam användas för att bedöma dess arbetsmarknad.

Som komplement till prognoserna ger yrkesstatistiken en bild av sysselsättningens utveckling och av de anställdas utbildningsbakgrund och ålder. Enligt SCB:s yrkesregister fanns det cirka 3 260 anställda i yrkesgruppen 3342 – domstols- och juristsekreterare med flera, år 2024. Detta var en ökning med nästan 500 anställda sedan 2022. Ökningen gäller dock yrkesgruppen som helhet och visar inte hur antalet paralegals/juristassistenter har utvecklats. De egna företagarna var få.

Utbildningsbakgrunden varierar bland domstols- och juristsekreterare. År 2024 hade enligt yrkesregistret cirka 42 procent av de anställda en eftergymnasial utbildning på tre år eller mer. Det var den vanligaste utbildningsnivån. Ungefär 25 procent hade en kortare eftergymnasial utbildning, där bland annat yrkeshögskoleutbildning ingår, och 33 procent hade som högst gymnasieutbildning. Jämfört med 2022 hade andelen med minst tre års eftergymnasial utbildning ökat något, medan andelen med högst gymnasieutbildning hade minskat. Andelen med kortare eftergymnasial utbildning var oförändrad. Detta innebär att det utöver yrkeshögskolan finns flera utbildningsformer och utbildningsnivåer som bidrar till den samlade kompetensförsörjningen för denna yrkesgrupp.

Rekryteringsbehovet påverkas delvis av pensionsavgångar. År 2024 fanns cirka 340 anställda i åldersgruppen 55–59 år. Med antagandet att de börjar gå i pension vid 65 års ålder infaller pensionsavgångarna under perioden 2030–2034, vilket motsvarar ett genomsnitt på cirka 68 personer per år. Yrkeshögskolan har de närmsta fem åren ett planerat utflöde från utbildningsinriktningarna inom juridik på totalt 565 platser, vilket motsvarar cirka 113 platser per år. Antalet utbildningsplatser överstiger därmed de beräknade pensionsavgångarna med i genomsnitt 45 per år. Jämförelsen avser dock olika tidsperioder och utbildningsplatser är inte detsamma som antal examinerade som börjar arbeta i yrkesgruppen. Den kan därför inte ensam användas för att bedöma balansen mellan utbildningsutbud och rekryteringsbehov.

YH-kurser

Yrkeshögskolans kurser kan vara ett bra verktyg för kompetensutveckling av yrkesverksamma.

Myndigheten för yrkeshögskolan har beviljat platser inom yrkeshögskolans kurser för utbildningsinriktningen bank och försäkring samt övriga utbildningar juridik och rättsvetenskap. Det har ännu inte beviljats några kurser inom utbildningsinriktningen paralegal/juristassistent med startår 2025–2027.

Kurserna inom bank och försäkring handlar om pensioner och försäkringar i arbetslivet samt personskadereglering för legitimerad medicinsk personal. Utbudet omfattar därmed även kompletterande försäkringskunskap för personer med annan yrkeskompetens, exempelvis lönekonsulter och medicinsk personal, och är inte enbart inriktat på kompetensutveckling för bank- och försäkringsrådgivare.

Antalet kurser inom utbildningsinriktningen *övriga utbildningar juridik och rättsvetenskap* har ökat de senaste åren. Juridisk kompetens är relevant inom många branscher. De beviljade kurserna omfattar informationssäkerhet, cybersäkerhet och regelverk, dataskydd, GDPR och it-juridik samt AI-reglering, AI-säkerhet och etik. Därutöver finns kurser inom arbetsrätt, socialrätt och LSS-lagstiftning samt bransch- och yrkesspecifik juridik inom musik-, auktions- och kommunikationsbranscherna.

Det kan finnas beviljade kurser inom andra utbildningsområden med relevans även för yrkesverksamma inom juridik, bank och försäkring, till exempel inom data/it eller säkerhetsområdet. Likaså kan kurser inom bank och försäkring eller juridik vara relevanta för yrkesverksamma i andra branscher, exempelvis hälso- och sjukvård.

Myndighetens branschkontakter är positiva till yrkeshögskolans kurser som stöd för kompetensutveckling och karriärväxling. Inom både bank och försäkring samt juridik ställs det högre krav på kunskaper inom AI, digitalisering, it, regelefterlevnad och hållbarhet. Detta är tvärgående kompetensområden som efterfrågas av flera branscher och i flera yrkesroller.

Mer specifikt ser Finansarbetsgivarna behov av fördjupning inom dataskydd, GDPR och finansiella regelverk för yrkesverksamma inom bank och finans. Organisationen framhåller också betydelsen av bred och djup kunskap om pensions- och försäkringssystemet i rådgivarrollen och ser möjligheter till kurser kopplade till hållbar finansiering. Behoven gäller kompetensinnehåll och har inte preciserats i volym.

FAO lyfte utbildning i användning av AI som ett viktigt område, men konstaterade samtidigt att arbetsgivarna själva också arbetar med personalens kompetensutveckling. FAO beskrev även att branschen efterfrågar specialistkompetens, exempelvis sjuksköterskor inom vårdförsäkring och veterinärer inom djurförsäkring. Dessa kan exempelvis behöva kompletterande försäkringskunskap när de går över till arbete med vård- respektive djurförsäkringar. Omfattningen av dessa behov angavs inte.

Tabellen nedan visar antalet beviljade kursplatser inom områdesanalysens utbildningsinriktningar 2025–2027. Nya platser kan komma att beviljas våren 2027.

Utbildningsinriktningar	2025	2026	2027
Bank och försäkring	70	120	85
Övriga utbildningar juridik och rättsvetenskap	545	760	365
Totalsumma	**615**	**880**	**450**

Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.

Källa: MYH.

Regionalt utbud och regional efterfrågan

Nedan presenteras regionalt utbud inom YH-program och regional efterfrågan av kompetensbehov per utbildningsinriktning.

Varje utbildningsinriktning presenteras i ett avsnitt som inleds med en tabell över det regionala platsutbudet. Därefter följer en sammanfattning av regionernas bedömning av kompetensbehov i den egna regionen. Därutöver kan eventuellt även annan information om regionala behov anges.

Myndigheten samlar årligen in information om regionernas kompetensbehov genom formulär som skickas till regionalt utvecklingsansvariga (RUA). Bedömningarna avser behov på 3–5 års sikt. Att en region inte svarar behöver inte betyda att det saknas efterfrågan på kompetens inom en utbildningsinriktning.

Bank och försäkring

Utbildningar inom *Bank och försäkring*. Antal platser per region/län och slutår.

Platser med slutår per län	2026	2027	2028	2029	2030
Jönköping/Skåne*			35	35	35
Halland/Skåne*	30	30	27		
Skåne	35	35			
Stockholm	70	70	35	35	
Västra Götaland	35	30	30	30	30

Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.

*Flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.
Källa: MYH.

Underlaget från regionerna är mycket begränsat.

Regionerna Kalmar och Jönköping anger brist på kompetens. Region Jönköping framhåller särskilt efterfrågan på rådgivarkompetens, medan region Kalmar inte lämnat någon närmare motivering.

Region Skåne bedömer balans. Bank- och försäkringsverksamheter växer i länet samtidigt som yrkesrollerna förändras genom digitala tjänster och fortsatt behov av personlig rådgivning.

Region Uppsala anger överskott, men kommenterar inte ställningstagandet ytterligare.

Enligt Finansarbetsgivarna är kompetensbehovet störst i Stockholm. Organisationen menar också att behov kan finnas i norra Sverige, där utbudet av YH-program och kurser är begränsat. I Mälardalen pågår ett arbete för att undersöka möjligheterna till YH-utbildning.

FAO uppskattar att omkring hälften av medlemsföretagens anställda finns i Stockholmsområdet och hälften i övriga landet. Enligt FAO kan yrkeshögskoleutbildade vara ett komplement där arbetsgivare har svårt att rekrytera högskoleutbildade. Organisationen gjorde dock ingen närmare bedömning av behoven i olika regioner.

Paralegal/juristassistent

Utbildningar till *paralegal/juristassistent*. Antal platser per region/län och slutår.

Platser med slutår per län	2026	2027	2028	2029	2030
Halland/Kronoberg/Västra Götaland*			20	20	20
Skåne	35	35	35	35	35
Stockholm	35	35	35		
Västernorrland	25	25			
Västra Götaland	35	35	35		

Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.

*Flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.
Källa: MYH.

Det regionala underlaget är mycket begränsat.

Region Stockholm anger brist på kompetens inom tre till fem år.

Regionerna Skåne och Uppsala anger att kompetensen bedöms vara i balans.

Ingen region har kommenterat sin bedömning ytterligare. Ingen region har heller bedömt att det råder överskott på kompetensen.

Övriga utbildningar juridik och rättsvetenskap

Utbildningar inom *övriga utbildningar juridik och rättsvetenskap*. Antal platser per region/län och slutår.

Platser med slutår per län	2026	2027	2028	2029	2030
Stockholm	35	35			

Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.
Källa: MYH.

Det regionala underlaget är mycket begränsat.

Region Skåne och Stockholm bedömer balans, men kommenterar inte bedömningen ytterligare. Region Skåne framför att nischade behov kan finnas inom compliance, offentlig förvaltning, dataskydd, upphandling och regulatoriska processer, men anger inte någon generell brist. Skåne anser att utbildningsinriktningen bör bedömas restriktivt.

Ingen region har bedömt överskott eller brist på kompetens.

I Saco:s rapport *Framtidsutsikter 2026–2031* (2026) framgår att de flesta jobb för jurister finns i residensstäder och tätorter där många myndigheter och företag är belägna. Majoriteten av juristerna jobbar i Stockholmsområdet.

Regionernas övergripande kompetensbehov bank och försäkring

Regionerna har haft möjlighet att kommentera kompetensbehoven inom hela utbildningsområdet ekonomi, administration och försäljning på en övergripande nivå.

De övergripande kommentarerna ger ett begränsat underlag för att bedöma kompetensbehoven inom bank och försäkring.

Halland påtalar behov av specialisering inom finansiell administration, försäkringsrådgivning och kundnära rådgivning. Digitalisering och regulatoriska krav driver även efterfrågan på kompetens inom compliance, riskbedömning, datadriven analys och avancerad systemhantering. Matchningen bedöms vara god, men rekryteringsbasen för kvalificerade funktioner är begränsad.

Övriga regioners kommentarer ger främst indirekta signaler om att digitalisering och automatisering förändrar administrativa arbetsuppgifter och kompetenskrav. Flera regioner betonar behovet av yrkesnära specialistkompetens framför breda administrativa utbildningar.

Sammantaget pekar regionernas övergripande kommentarer främst på behov av specialiserad kompetens snarare än bred administrativ kompetens. Halland lyfter särskilt finansiell administration, försäkringsrådgivning och kundnära rådgivning samt kompetens inom regelefterlevnad, riskbedömning och digitala system. Underlaget från övriga regioner är främst indirekt och ger inte stöd för någon samlad bedömning av rekryteringsbehovets omfattning inom bank och försäkring.

Regionernas övergripande kompetensbehov inom juridik

De övergripande kommentarerna för utbildningsområdet juridik är väldigt få. Fyra regioner, Blekinge, Halland, Skåne samt Västerbotten bedömer att kompetensbehoven inom juridikområdet är i balans.

Region Blekinge nämner att juridikområdet har ett litet men relativt stabilt behov, främst inom offentlig sektor. Den regionala arbetsmarknaden är liten och koncentrerad till ett fåtal arbetsgivare. Efterfrågan på paralegals och juristassistenter är därför begränsad och oregelbunden. Pensionsavgångar skapar ett visst ersättningsbehov, men efterfrågan väntas inte öka tydligt.

Region Gävle framför att de inte fått några tydliga signaler om omfattande kompetensbrist. Det innebär dock inte att rekryteringsbehov saknas inom enskilda verksamheter eller yrkesroller.

Region Halland framför att juridikområdet präglas av växande behov inom kvalificerad administration, myndighetsutövning och beredskapsarbete. Arbetsgivare rapporterar ökade krav på juridisk tillämpning, regelverkshantering och informationssäkerhet.

Region Skåne uppger att nischade behov kan finnas inom compliance, offentlig förvaltning, dataskydd, upphandling och regulatoriska processer, men ingen generell kompetensbrist föreligger. De rekommenderar en restriktiv bedömning av området.

Region Västerbotten bedömer att det råder balans på utbildade inom juridik. Detta som en följd av exempelvis pensionsavgångar och att det uppstår större behov av juristkompetens i offentliga förvaltningar.

Sammantaget ger de få regionala kommentarerna ingen bild av en generell kompetensbrist inom juridikområdet, även om rekryteringsbehov finns i enskilda verksamheter. Behoven gäller främst specialiserad juridisk kompetens och praktisk regelverkstillämpning, bland annat inom offentlig förvaltning, dataskydd, upphandling och informationssäkerhet. Pensionsavgångar skapar också vissa ersättningsbehov, särskilt inom offentlig verksamhet.

Vissa tvärgående kompetensbehov inom juridik framträder i de regionala bedömningarna för andra utbildningsinriktningar och områden. Dessa sammanfattas nedan.

- Ekonomi, administration och försäljning: Juridik inom offentlig upphandling, compliance, myndighetsutövning och regelverk inom redovisning. Behov av juridikkunskaper nämns också uttryckligen för medicinska vårdadministratörer.
- Samhällsbyggnad och byggteknik: Behov av regelverkshantering i bygg- och fastighetsrelaterade roller samt bygglovshandläggning framförs.
- Data/it: Kompetensbehov inom dataskydd i kombination med it- och cybersäkerhet nämns.
- Teknik och tillverkning: Indirekta signaler om behov av regelverkskompetens inom hållbarhetsrapportering och miljöcertifiering finns.
- Transporttjänster: Regelverkskunskap kopplad till transport och logistik efterfrågas.
- Säkerhetstjänster: Ny lagstiftning förstärker behovet av beredskapssamordning vilket kan tolkas som en indirekt signal om juridisk kompetensutveckling.

Avslutande kommentar om regionala kompetensbehov

Det regionala underlaget inom juridik, bank och försäkring är begränsat och bilden av de regionala kompetensbehoven är därför ofullständig.

Underlaget antyder varierande regionala behov inom juridik, bank och försäkring, men ger inte stöd för en generell ökning av utbildningsutbudet. Brist anges bland annat på rådgivarkompetens inom bank och försäkring i Jönköping och på paralegals/juristassistenter i Stockholm, medan andra regioner bedömer balans eller överskott.

Framöver framträder främst ett behov av specialiserad kompetens, förmåga att använda regelverk i det dagliga arbetet och kompetensutveckling för yrkesverksamma.

Utbildningsplatserna är huvudsakligen koncentrerade till storstadsregionerna och södra Sverige, men en begränsad geografisk spridning innebär inte i sig att fler utbildningar behövs på andra orter. I mindre regionala arbetsmarknader kan behoven vara begränsade och oregelbundna, men ändå betydelsefulla för enskilda verksamheter. Behoven kan därför i vissa fall mötas genom utbildningar i andra län.

Regionernas övergripande kommentarer inom andra utbildningsområden pekar på behov av specialiserad kompetens och praktisk regelverkstillämpning inom flera branscher. Sådana behov kan delvis mötas genom YH-kurser och juridiska inslag i andra yrkesutbildningar, snarare än genom fler breda program.

Myndighetens bedömning av hur utbildningsutbudet bör dimensioneras

Bank och försäkring

Utflödet inom bank och försäkring har de senaste åren ökat från cirka 100 till 170 utbildningsplatser per slutår. Hög andel i arbete, god överensstämmelse mellan arbete och utbildning, bank- och försäkringsbranschens fortsatta efterfrågan på YH-kompetens samt signaler om vissa regionala kompetensbehov, talar för att bevara utflödet på nuvarande nivå. AI:s effekter på den framtida efterfrågan är i dagsläget osäkra. Myndigheten bedömer att utbildningsutbudet bör bevaras runt 170 platser per slutår. YH-kurser bedöms vara fortsatt relevanta.

Paralegal/juristassistent

Utflödet inom paralegal/juristassistent har de senaste åren varit relativt konstant och legat på cirka 100–130 utbildningsplatser per slutår. Många examinerade kommer i arbete men arbetets överensstämmelse med utbildningen är mer blandad. Det fortsatta behovet av kvalificerat juridiskt stöd talar för att behålla utbildningsutbudet, medan resultaten och osäkerheten om AI:s påverkan på efterfrågan motiverar försiktighet. Det begränsade regionala underlaget ger ingen heltäckande nationell behovsbild men indikerar balans. Myndigheten bedömer sammantaget att utbudet bör bevaras runt 130 platser per slutår. YH-kurser kan vara aktuella.

Övriga utbildningar juridik och rättsvetenskap

Utflödet inom utbildningsinriktningen har de senaste åren varierat mellan 0–55 utbildningsplatser per slutår. Tidigare resultat visar arbetsmarknadsrelevans, men underlaget är begränsat. Regionerna signalerar balans snarare än generell brist. Myndigheten bedömer att utflödet bör bevaras runt 35 platser per slutår. Samtidigt visar analysen att regelverk och regelefterlevnad får allt större betydelse inom vissa delar av arbetsmarknaden och att kompetensbehoven berör flera utbildningsområden och branscher. Myndigheten bedömer att det finns ett behov av YH-kurser och att kurserna möjligen kan öka något. Dimensioneringen inom en så kallad övrigkod är svårbedömd eftersom utbildningarna kan ha olika innehåll.

Definitioner	
Andel i arbete	De examinerades sysselsättning följs upp årligen via en enkät. Det huvudsakliga syftet är att ta reda på hur stor andel av de examinerade som har ett arbete året efter examen och hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen. Andel i arbete avser examinerade som har uppgett att de har arbete året efter sin examen. Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.
Arbetets överens-stämmelse med utbildningen	Arbetets överensstämmelse med utbildningen, för examinerade som uppgett att de har ett arbete året efter sin examen, mäter hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen enligt tre indelningar: helt eller till största delen, till viss del eller inte alls. Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.
Examensgrad	Statistiska centralbyrån (SCB) är ansvarig för officiell statistik om yrkeshögskolan. Den officiella statistiken innehåller bland annat statistik om examinerade och examensgrad. Examensgrad beräknas som andel examinerade av antagna som bedrivit studier på utbildningar som ger examen. Examinerade avser antagna som har uppfyllt alla villkor för examen. Examinerade hänförs till det slutår som en utbildningsomgång har. För examinerade finns en eftersläpning i statistiken på grund av sena kompletteringar. Uppgifter för det senaste referensåret redovisas därför i november.
Konfidensintervall	Eftersom svarsbortfall förekommer är statistiken behäftad med viss osäkerhet. De redovisade procenttalen är därför skattningar med ett 95-procentigt konfidensintervall, vilket innebär att det sanna värdet ligger inom ett visst intervall med 95 procents säkerhet. Intervallet skrivs ut bredvid punktskattningen (andelen) med symbolen ±, till exempel 90 ± 2. Det betyder att det sanna värdet, med 95 procents säkerhet ligger mellan 88 och 92 procent (SCB).
Utnyttjade platser	Outnyttjade platser avser summan av inställda platser och outnyttjade platser tre veckor efter start på varje enskild utbildningsomgång.
SUN-inriktningar	Svensk Utbildningsnomenklatur (SUN) är en klassificering av utbildningar som SCB ansvarar för. Den är en standard för klassificering av enskilda utbildningar samtidigt som den utgör ett system för aggregering av utbildningar till större grupper. Varje utbildning grupperas efter SUN-inriktning. Den mest aggregerade nivån är en position (en siffra). Den mest detaljerade nivån är fyra positioner (tre siffror och en bokstav). Myndigheten för yrkeshögskolan behöver dock kunna gruppera utbildningarna efter en mer detaljerad indelning än den officiella. Därför har myndigheten gjort en egen utvidgning av SUN genom att skapa en femte position bestående av ytterligare en bokstav. Syftet med den lokala utvidgningen är att komma närmare yrken och yrkesroller.

Rätt kompetens i rätt tid.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Myndigheten för yrkeshögskolan
Box 145
721 05 Västerås
www.myh.se